

4/2004 KNIŽNÍ ZNACKA

SPOLEK SBĚRATELŮ A PŘÁTEL EXLIBRIS

140/200

Olga Čechová

RŮŽE PRO OLGU ČECHOVOU

Kdybych uměl psát básně, určitě bych napsal jednu pro Olgu Čechovou. Ptáte se proč? Protože mě před více než třiceti lety okouzila svou grafikou, dětskými ilustracemi, a proč bych to nepřiznal – i svými milým úsměvem, který vycházel z krásných očí a naplnil celý její obličej.

Vždy znovu jsem obdivoval její svérázné dřevoryty, které tvořila až s neženskou energií a vitalitou, sugestivní suché jehly tak osobité a často surrealisticky laděné, i litografické skvosty, v nichž zazářila stejná barevnost jako v ilustracích, které s láskou vymýšlela, kreslila a reprodukovala v dětských knížkách a časopisech. Více než sto knížek pro malé čtenáře nese pečeť jejích citlivých rukou, stovky novoročenek a exlibris vytvořila (a škoda, že se skoro odmlčela) pro významné české sběratele, drobné suché jehly prozrazují její intimní myšlenky a celé dílo tvoří jedinečný harmonický, naprosto neopakovatelný celek, který jí pro budoucnost zajistí přední místo mezi tvůrci moderní české grafiky.

Každá moje návštěva v podkrovním ateliéru v Dejvicích byla pro mne slavností, ať už jsem přicházel sám nebo později s některou dcerou. Stále stejný rituál: opatrné otevírání dveří, usazení na pohovce u malého stolečku, zatímco Olga se ve

svém bílém, skoro doktorském oblečení posadila k pracovnímu stolu, na kterém vládl neskonale pořádek: rozpracované kresby, pečlivě seřazené lahvičky barevných tuší uložené na polici, fotka zasněného Čestmíra Kafky, drobné maličkosti ve staré knihovničce, voňavý čaj či studené pití v horkých letních dnech. Následovaly rozhovory o umění i veškerém dění u nás, směl jsem si prohlídnout ještě „čerstvé“ kresby pro další knihu, pohladit sametové tisky, které přinesla od bratří Dřímálů. Mohl jsem být kritický i upřímně nadšený, mohl jsem pít svůj hořký čaj a dívat se na Olgu, která nikdy nepřestala být krásnou ženou, i když léta pší do našich tváří znamení osudu.

Často jsem si prohlížel velké grafické listy vytištěné jen v nízkých nákladech. Znovu jsem z nich vyčetl lidské vyznání ženy, která prochází životem s otevřenými očima, čistou duší a citlivým srdcem...

A pak se dveře zavřely, zástrčka zaklapla a já jsem odcházel, abych se mohl zase někdy vrátit. Čas ovšem nezahál a já věřím, že se mi alespoň v letošním roce podaří připojit ke gratulantům a předat jednu rudou růži, když básně skládat neumím.

KAREL ŽIŽKOVSKÝ

SETKÁNÍ U KARLA ŠAFÁŘE

V předvánočním týdnu nás pozval K.Šafář do svého atelieru. Při sklence vína, v milém a přátelském prostředí nás seznámil s tolik podceňovanou oblastí – kresbou.

Zatímco v Čechách je kresba dost opomíjená, v cizině naopak. Svědčí o tom dosahované ceny kreseb v zahraničních aukcích. Jedním z mála, kdo tuto skutečnost pochopil byl mladý, vzdělaný sběratel P. Šimon, který do ledna 2005 vystavoval v Brně více jak 600 položek ze své soukromé sbírky, získaných většinou z restitucí po roce 1989.

Karel Šafář nás poutavě seznámil se základy a teorií kresby. Svůj výklad názorně ilustroval na konkrétních příkladech svých školních prací, které tvořil v atelieru svého učitele Karla Svolinského. Snad nejsilněji na mne zapůsobily jeho kresby z Mongolska, které navštívil se svou ženou fotografkou. Po Mongolsku cestoval džípem společně s geology. Často měl k dispozici jen 20 minut, než-li geologové zaměřili potřebné a jeli dále. Během této chvílky musel tužičkou zachytit danou krajinu. Jsou to tak dokonalé kresby, které nás oslovily svoji precizní, jemnou linkou a hlavně tím, jak z nich na nás přímo dýchala působivost a exotika mongolské přírody.

Škoda, že připravovaná výstava byla tehdy z politických důvodů zakázána

Dalším silným zážitkem pro nás sběratele byl závěr, kdy jsme měli možnost vybrat si exlibris. A bylo z čeho vybírat. Vždyť mistr jich vytvořil více jak 400. O velkém zájmu o jeho dílo v zahraničí svědčí i velký článek o K. Šafářovi v letošní německé ročence DEGu. Domluvili jsme se, že budeme v tradici těchto setkání každoročně pokračovat. Už teď se těšíme.

Proč pší o tomto setkání? Chci se s Vámi podělit o návrh Karla Šafáře, který rád a ochotně uskuteční obdobné setkání pro menší skupinku zájemců i mimo Prahu. Budete-li mít zájem rád pomohu se zprostředkováním.

Ing. Ivan BOHÁČ

Výbor Spolku sběratelů a přátel exlibris

srdečně zve své členy na řádnou

VALNOU HROMADU

v sobotu dne 19. března 2005 v 8,00 hodin
do Klubu techniků, Novotného lávka 5 v Praze 1.

Program jednání valné hromady:

1. Zahájení valné hromady, volba komisí
2. Zpráva o činnosti výboru v uplynulém funkčním období
3. Zpráva o hospodaření za r. 2004
4. Zpráva revizní komise
5. Diskuse ke všem zprávám
6. Hlasování o udělení absolutoria odstupujícímu výboru
7. Volba předsedy, členů výboru a revizní komise
8. Volné návrhy
9. Návrh usnesení valné hromady, rozprava k němu a hlasování o něm
10. Závěr valné hromady

Nedostaví-li se v určenou hodinu nadpoloviční počet členů spolku, bude jednání valné hromady zahájeno o hodinu později za jakékoliv účasti.

Podle čl.4.1. Stanov SSPE seznamuje odstupující výbor členy spolku s návrhem kandidátky na předsedu, další členy nového výboru a členy revizní komise na r. 2005:

předseda: JUDr. Mgr. Vratislav Janda

členové výboru:

Ing. Ivan Boháč

Karel Fojt

Ing. Milan Humplík

doc. RNDr. Josef Chalupský

Ing. Jan Langhammer, CSc.

Eva Navrátilová

Ing. Luděk Rubáš

Miroslava Weisová

revizní komise:

Eva Rohová

RNDr. Věra Marvanová

PhDr. Zdeněk Němec

ZA PhDr. IVO PROKOPEM

K úmrtí našeho čestného předsedy

Jaroslav Dajč

Ještě byl v tiskárně Ivův poslední článek, který napsal k mým pětasedmdesátinám, když jsem se ve strašnickém krematoriu loučil se svým dlouholetým přítelem ze šermířské planše i ze Spolku sběratelů a přátel exlibris.

Dr.Prokop (*11. 7. 1928, +7. 12. 2004) byl svým založením, svou psychickou podstatou člověkem mnoha zájmů, viděl život z nejrůznějších úhlů, snažil se naplňovat své záliby v nejrůznějším a často velice odlehčlých, oborech. Řekl bych, že mu nic nebylo cizí – když se jednou pro něco zaujal, tak tuto zálibu neopustil a nesl si ji životem vedle všech ostatních. Skoro by se mi chtělo říci, že si dělal ze svých koníčků sbírku. Tento mohutný rozlet ducha, tato pilná hravost, směřující ale v každém z jednotlivých oborů až na vrchol nebo alespoň až tam, kam se mu bylo možno dostat, učinily z Ivo Prokopa velkou, vzdělanou osobnost, po níž zůstane mnoho mezer, které nebude snadno zacelit. Tím vším, vzděláním a detailními znalostmi z těchto mnoha oborů, které se mu po jisté době spojily v ucelené náhledy a názory, překračující běžný rámeček, tím na mne

Ivo vždy působil jako opožděná osobnost renesančního rozměru.

Byl rozeným sběratelem a přitom miloval přírodu, obklopoval se knihami, nejen bibliofilii, ale i starými foglarovkami a mayovkami, miloval umění, především to výtvarné, byl osobním přítelem řady malířů a grafiků

Rád cestoval; všichni známe Ivovu potěchu v jízdách na safari, do emirátů, do Tunisu. Byl členem České napoleonské společnosti a jednu ze svých prací věnoval bitvě u Waterloo, Zúčastňoval se prací německé Karl–May–Gesellschaft a pro nás také napsal článek o exlibris s tímto námětem.

To je jen opravdu letmý výčet Ivových zájmů; kde za tím zůstává filatelie, studium šermířské historie, publikační činnost v mnoha oborech a nemohu rovněž zapomenout na jeho čtyřnohého přítele.

Dr.Prokop byl také výborným šermířem, dvojnásobným mistrem ČSR v šermu šavlí družstev, dlouholetým vysokým funkcionářem a mezinárodním rozhodčím. Byl nositelem Tyršovy medaile a v roce 2002 ho jmenoval Český šermířský svaz svým čestným členem.

Mezi českými a slovenskými exlibristy znal dr. Prokopa snad každý. Ivo počal záhy projevovat svůj hlubší zájem o spolkovou činnost: zpracovával soupisy exlibris jednotlivých výtvarníků, psal články do Zpráv a později do Knižní značky, kterou také redigoval, byl členem výboru a konečně po řadu let i předsedou Spolku sběratelů a přátel exlibris.

S jeho jménem je spojena i největší událost našeho spolku v minulém století. Prokopovou diplomacií na mezinárodním poli se podařilo dosáhnout toho, že se v Chrudimi uskutečnil v roce 1996 kongres Mezinárodní federace společností milovníků exlibris.

Mnozí z vás si na tuto významnou odbornou i společenskou událost, nad níž převzal zá-

štitu prezident republiky a který také i osobně kongres navštívil, dobře pamatují. Kongres tehdy také Evropě ukázal vysokou sběratelskou kulturu českých exlibristů a naši sběratelé se od této doby zařadili mezi vítané návštěvníky mezinárodních setkání exlibristů. O vysoké odborné a společenské úrovni tohoto kongresu se v cizině dodnes s úctou hovoří.

Dr. Prokop byl rovněž i prezidentem a viceprezidentem FISAE, byl přítelem velkých evropských sběratelů a výtvarníků.

Stále vidím před očima jednu z jeho posledních fotografií, jak na červencovém XXX. jubilejním kongresu ve Welsu ukazuje diplom čestného uznání, kterého se mu od této mezinárodní organizace dostalo za významný přínos k její organizaci.

V roce 2001, kdy předával předsednické žezlo SSPE, zvolila jej valná hromada spolku svým čestným předsedou.

V této vzpomínce musím ale také napsat alespoň několik slov za sebe. S Ivem jsme byli přáteli takřka šedesát let. Prožili jsme spolu mnoho krásných chvil. Šli jsme společně pěšinkami, chodničky i dálnicemi. Někdy se naše cesty protínaly, jindy nás vedly i v protisměru. Ale vždycky, když jsme se potkali, stačili jsme si alespoň zamávat. A v tom je síla životního přátelství.

I když jsme se vídali dost často, mohlo toho být víc. Ale nikdo neodhadne, kdy naše svěce náhle dohoří.

Milý Ivo, děkuji Ti za všechno, co jsi vykonal ku prospěchu exlibristického hnutí u nás i ve světě, děkuji Ti za hodiny, věnované šermu, děkuji Ti za Tvé přátelství.

My, kteří jsme Tě znali, nemůžeme na Tebe nikdy zapomenout.

Dr. VRATISLAV JANDA, předseda SSPE

OPUSTIL NAŠE ŘADY RNDr. Emanuel Opravil CSc.

Zemřel dne 22. ledna 2005, krátce před svými 72. narozeninami. O umění, zejména výtvarné se zajímal od svých studentských let a v SSPE patřil dnes již mezi „služebně nejstarší“. Odhaduji, že autorům zadal okolo 150 námětů pro svá exlibris a PF. U exlibris byly jejich náměty především z botaniky a dendrologie, náměty PF kopírovaly jeho práci archeologickou či paleobotanickou.

Dr. Emanuel Opravil CSc. se narodil ve Kvasicích. Po studii v Kroměříži a Brně byl krátce učitelem, ale již v roce 1959 přesídlil do Opavy, kde započala jeho vědecká dráha. Nejprve byl ve Slezském ústavu, později v Archeologickém ústavu ČSAV, kde se zabýval výzkumem pravěkých dřevin a výzkumem historických jader moravských měst. Výsledky jeho prací jsou obsaženy zejména v závěrečných pracích výzkumných úkolů; je autorem i 425 vědeckých i populárních článků v mnoha vědeckých časopisech. Široký záběr měla i jeho činnost v odborných společnostech v oblasti ochrany přírody i kultury. Dlouhou dobu byl např. velmi aktivním předsedou Klubu přátel výtvarného umění v Opavě a byl také hlavním organizátorem prvního sjezdu SSPE v Opavě.

V posledních třech letech byl již tak nemocen, že se ani neúčastnil u něj tak oblíbených sjezdů SSPE. Když si uvědomíme, že nemoci ho trápily celou druhou polovinu života vykonal dílo obdivuhodné. Čest jeho památce.

Ing. JAN HAVLÍK

Lubomír Netušil

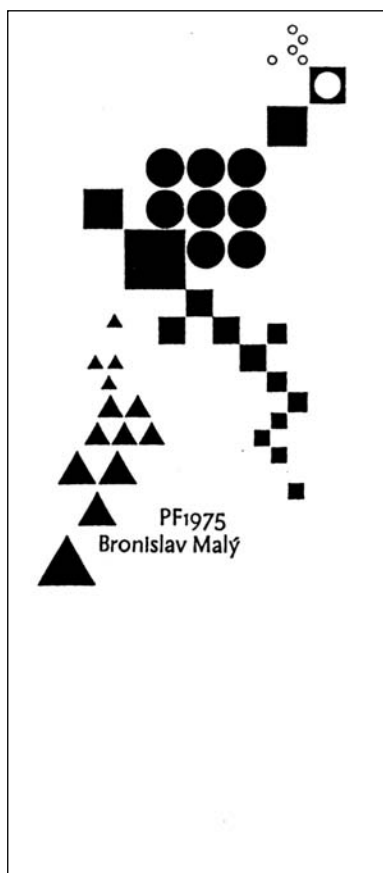
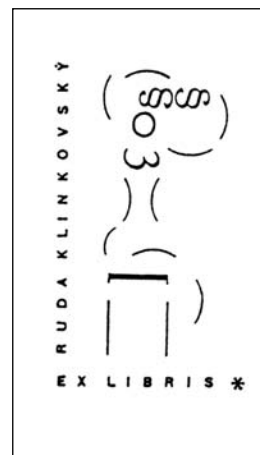
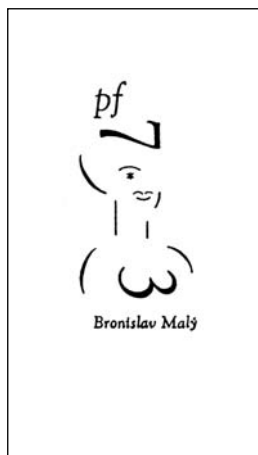
S BRONISLAVEM MALÝM O PŘÍLEŽITOSTNÉ GRAFICE, PÍSMU A TYPOGRAFII (2)

(Uveřejňujeme 2. část zajímavého rozhovoru, který shrnuje názory akad. mal. B. Malého a doc. S. Vencla.)

● *Myslíte, že takové osobnosti, resp. Klasici české typografie a písmařství (jako byli Durynek, Kaláb, Menhart, Muzika, Sonberg a další) by dnes našly obecenstvo připravené vnímat jejich tvorbu? Lze však hledat příčinu rozpadu vkusu v hlavách bibliofilů, resp. Kulturní obce, a nebo ji zároveň považovat za výsledek působení vnějších příčin, zejména za důsledek znárodnění polygrafie po roce 1948? Tehdy přece došlo ke zglajchšaltování knižní tvorby likvidační soukromých tiskáren, v nichž s láskou k myšlence a s úctou k řemeslu nejen vznikaly bohatě diferencované bibliofililské tisky, ale současně se udržovala živá domácí typografická tradice. Dokonalé tisky z těchto zdrojů kultivovaly veřejný prostor. Pokles kvality znárodněného tisku vedl i mezi bibliofily k obratu pozornosti k ilustracím: značnou část bibliofilů druhé poloviny 20. století přece tvoří typograficky nevalné tisky, obohacené nezřídka vynikajícími grafikami, pohříchu ne vždy však s obsahem tisků souvisejícími...*

BM: Skutečně si nejsem jist, zda by se dílo uvedených českých umělců nesporně nadnárodního významu dočkalo dnes stejně vřelého přijetí jako ve své době. Na změně postavení písma v kultuře se ovšem podílely i další faktory. Např. ve sběratelství knižních značek se zájem o písmo, a tím i o typografická, písmová nebo kaligrafická exlibris, vytratil zároveň s odklonem od původní funkce v knize. Postupně ve sběratelství převládla tendence preferovat volné grafiky malých formátů, a to především v technikách z hloubky, což text na exlibris odsouvalo do pozadí, ten pak byl zhusta odbýván pokleslým písmem, které ovšem přímo poškozuje i sebelepší grafiku. Obesílal jsem a dosud obesílám mezinárodní exlibristické výstavy a soutěže, ale pozoruji, že pochopení pro kvalitní písmo a typografii patří zřejmě minulosti; v současnosti pohříchu bývají typografické a písmařské značky přijímány s větším pochopením v zahraničí než doma.

● *Typografické řemeslo a umění se utvářelo přes 500 let, procházelo řadou názorových i technologických proměn, prodělalo období vzestupů i dočasných úpadků, ale až do nástupu textových editorů udržovalo hodnotovou kontinuitu. Po pádu totality došlo z ideových i komerčních pohnutek k publikační explozi. Požadavky reklamy vrhly do této oblasti naráz velké finanční prostředky, které vedly k lavinovitému zakládání nových soukromých tiskáren. Počet odborně připravených tiskárenských pracovníků nebyl dostatečný a vzhledem k současné výměně technologií mnoho nových tzv. studií začínalo s personálem, kvalifikovaným leda pro obsluhu nových strojů. Absence odborné přípravy a ztráta řemeslné profesionality představují však jen jeden z pramenů současného stavu. Tím druhým činitelem je estetika podstatné části současné výtvarné scény, že smyslem umění není sdělení myšlenky nebo pocitu, ale příležitost k vyniknutí osoby umělce a následný zisk. Tomu odpovídá představa, že posláním typografické úpravy není služba textu jako nositeli poselství, ale jen příležitost k exhibici, ke zvýraznění vlastní osoby nejméně náročným způsobem, totiž negací, záměrným popřením tradičních estetických norem; to způsobilo přeryv, který technicky podpořily právě textové editory, budící dojem, že typografem je každý, kdo už dosáhne na klávesnici. Kladně se hodnotí jen odlišnost a nápadnost, ale pokusy o jejich neustálé dosahování brání v kultivaci, ve vybrušování stylu a projevu tak, jak se to dělo v minulosti. Vaše školení, profesionální praxe a zkušenosti Vás opravňují ke kvalifikovanému odbornému hodnocení jednotlivostí i vývojových trendů: jak se Vám jeví budoucnost?*

BM: Přes všechno si nemyslím, že by postavení typografie, písmařství a kaligrafie v ČR bylo beznadějně, a to přesto, že u nás znám všeho všudy asi pět kaligrafů (navíc vesměs nikoli nejmladších); totéž lze říci o Muzikově škole, zatímco Menhart ani žádného žáka nevychoval. Domnívám se, že dosud stále ještě prožíváme fázi amatérského okouzlení počítači, náhodného až chaotického objevování alternativ a řemeslně nezvládnutého navrhování. Jeví se mi jen otázkou času, kdy nadaní, vzdělaní a citliví jedinci, kteří budou počítače ovládat jako dokonalé, třebaže netvořivé prostředky, a budou schopni vyjadřovat jimi své vlastní představy, ne jen pohodlně botanizovat v prefabrikátech. To je úkol pro mladší generace, zatímco my staří máme povinnost udržovat v povědomí tradiční hodnoty, abychom uchránili schopnost rozeznat kvalitu, bránili ztrátě kontinuity v oblasti, v níž jsme byli vzděláni, a proto za ni neseme profesionální zodpovědnost.

● *Současná kniha přestala být dominantním normotvorným médiem a navíc veřejný prostor ovládla reklamně orientovaná komerce, namnoze ničící obecný vkus agresivním šířením negativních pseudonovátorických příkladů z dílen neumětelských amatérů nebo polovzdělaných odvážlivců. Navzdory všemu však typografie nepochybně zůstane i v budoucnosti nezbytnou součástí, měřítkem i zrcadlem úrovně národní kultury, a to nejen v některých oblastech tištěného projevu. Knižního grafika by bylo možno pro názornost přirovnat ke krejčímu: šaty si také můžeme nechat ušít od kohokoli, bude to však na nich znát. (Výhody specializace však lidstvo objevilo již v průběhu starší doby kamenné). Navenek i do budoucnosti se SSPE prezentuje svými publikacemi; třebaže nejsme spolkem bibliofilů, nemáme k nim svým původem ani úsilím o šíření krásy věcně daleko, takže naše tisky nepochybně mají aspirovat na kultivovaný vzhled a dokonce by měly být příkladné. Jak se Vám po formální stránce tisky SSPE z poslední doby jeví?*

BM: Diplomatically řečeno, spolkové tisky nesporně poskytují značný prostor pro další kultivaci. Sborníky pro exlibris a drobnou grafiku obnovují tradici jednoho ze spolkových tisků, a tím víc záleží na tom, aby byly vzorné pro nás i pro budoucnost. Dva vydané svazky však lze sotva přijmout bez rozpaků: jejich obálky nevynikají kompozičně, ani výběrem písma, které na nich bylo užito v pěti vzájemně cizorodých druzích. Název spolku se na obálkách zbytečně opakuje dvakrát až třikrát, oba grafické symboly SSPE na obálce Sborníku 2003 jsou přitom neharmonické, nesourodé. Staromódní uplatnění ornamentu po straně obálky se marně pokouší zakrýt rozpadávající se kompozici. Úpravce Sborníku netuší, že řešení obálky a titulního listu představuje obsahově i výtvarně dva nezávislé úkoly, že jejich mechanické opakování je omylem. Nadpisy jednotlivých příspěvků upoutávají zdobností, ale do sborníku tohoto typu nepatří: mohly by posloužit např. módnímu časopisu, odkud také pravděpodobně pocházejí. Mezi písmem nadpisů a textů schází vzájemná vazba. Jde o případ laborování s jedním písmem v různých řezech bez ohledu na obsah textu a poslání svazku. Sborník by měl mít zřetelné zrcadlo, ale i kompozičně vyvážené dvoustrany, neboť čtenář je vnímá jako celek. Popisky některých ilustrací jsou přiřazeny k obrazu tak těsně, že z nich podtisky vytvářejí falešné novotvary a ruší kompozici výtvarného díla. Sborníky celkově vyvolávají dojem pokusů o parádivé předvádění se. Ani obsahově velice potřebný Rejstřík obsahu publikací SSPE z roku 2003 nepředstavuje ideál: dvoustrana obálky nepochybně upoutala pozornost, sotva však výhradně obdivnou; při výběru písma a uspořádání textu rejstříku bylo možné nechat se inspirovat spoustou osvědčených realizací; bezmyslenkovitě použití záhlaví stránek dokonce i na titulu představuje obsahově duplicitu a formálně začátečnickou chybu atd. Na druhé straně však nedávají snad všechny tyto zkušenosti naději i na budoucí zlepšení? Do našich publikací vkládaná práce i prostředky jistě zasluhují, aby naše úsilí zanechalo úctyhodné stopy.

S akad. malířem Bronislavem Malým rozmlouval Slavomil VENCL

VZPOMÍNKA NA MÉHO OTCE, akademického malíře a grafika Karla Votlučka

O Vánocích 2004 jsem pročetl Sborník pro exlibris a drobnou grafiku 2004 se vzpomínkami na tvůrce exlibris i se vzpomínkami samotných umělců. Tyto krásné řádky mě vyburcovaly k sepsání této malé vzpomínky na otce, žáka grafické speciálky Maxe Švabinského, který jako mnoho dalších z jeho generace upadá pomalu do zapomnění. Od svého dětství v bubenečském bytě jsem sledoval jeho práci s jehlou a deskami (převážně zinkovými, na měď nebyly peníze), které jsme spolu kupovali na Malém rynečku u Rotta a také na alchymii, když si sám dělal kryt na desky, které začazoval čtyřmi svíčkami a potom jehlou od gramofonu nasazenou do násadce od štětce zrcadlově ryl, či spíše škrábal, podle kresby přenesené přes žlutý kopírák, všechny ty náměty ze staré Prahy nebo Plzně včetně detailů architektury a domovních znamení. To dělal hlavně v nočních hodinách v kumbále, kde si v zimě topil petrolejovým vaříčem značky Primus. Při leptání kyselinou musel dávat velký pozor, aby se deska nepřeleptala nebo naopak, jinak by veškerá práce byla ztracená. Nejkrásnější zážitek pro mě byl, když pak tiskl lepty na starém ručním lisu s nápisem: J. Řepa – mechanická dílna na Višehradě (s měkkým i), kterou někde sehnal již při studiích na akademii. Pro tisk si vždy nechal narůst na malíčku dlouhý nehet, aby mohl snáze odlepit papír na desce lisu. Ten nehet jsem mu potom s velkým gustem odstříhl.

Ve třicátých letech v době krize, kdy byla pro umělce těžká doba, vydával soubory exlibris, gotické maskarony a jiné detaily architektury ze staré Prahy, které uměl nacházet, když jsme spolu chodili po Praze a objevovali ve starých dvorcích na fasádách a ve zdivu opracované gotické kvádry z bývalých kostelů, chrlicí na chrámech, klenáky a jiné detaily, které jsou obvykle chodcům utajeny.

Papíry na tisk a na obaly k souborům jsme spolu chodili nakupovat k Mrázkům do Jindřišské ulice blízko rohu s Václavským náměstím. Na atmosféru tohoto obchodu snad nikdy nezapomenu, jak otci podávali vzorníky papírů různých barev a zrnitosti, s průsvitkami s erby nebo s nápisy van Gelder Holland, Ingres a nebo Japan. Některé byly tak tenké, že když se takový kousek upustil, tak mně, jako dítěti, připadalo, že padá nekonečně dlouho.

V té době měl otec některé stálé odběratele, kteří se těšili na jeho nové tisky, např. ředitel Živnostenské banky dr. J. Preiss, který jako velký milovník umění si i v této zlé době mohl dovolit nějaký soubor koupit. Každým rokem otec tiskl novoročenky a já je potom házel do schránky na Podbabské třídě a vždycky jsem se bál, že se tam všechny nevejdou. Potom ta radost, když jsme po Novém roce otvírali obálky s došlými novoročenkami od tolika různých lidí. Já jako filatelista jsem byl vždycky zvědavý co pošle princ Eugen Lascaris ze Španělska, od kterého chodily obálky se zlatými pečeti a s krásnými známkami.

Otec byl často zván na schůzky bibliofilů, pro které dělal ilustrace k soukromým tiskům. Třeba v roce 1935 pro zájezd bibliofilů do Jaroměře a Kuksu ilustroval knihu P. Albieriho (Jan Mucka 1861–1901) Psyché portrétem hraběte Šporka a braunovými sochami ctností a hříchů

v technice litografie. V této knize se dochoval list s podpisy účastníků, kde můžeme číst jména jako Burdych, A. Burka, A. Sářka, V. Žikeš, dr. J. Malý, K. Zink a řadu dalších jmen jistě známých našim starším sběratelům.

Sbírání exlibris mě posedlo asi před 50 lety, když jsem převzal od otce menší, neuspořádanou sbírku. Pan ing. O. Hradečný mně poradil jak ji upravit a určil mně některá jména a signatury autorů, např. pro mě záhadnou signaturu KOR s kladivem. On mně to rozšířoval jako signaturu grafika Korhammera, prý pražského Němce. Sbírkou jsem pak rozšiřoval tím, že jsem z otcových desek tiskl exlibris, která jsem pak vyměňoval s našimi i cizími sběrateli. Otec mě naučil všechno kolem tisku, ale pro mě je stále záhadou, že on se nikdy neuspínil od barvy jako já, který má vždy barvu úplně všude a ještě k tisku potřebuji pomocníka. Snad to dělal ten obrovský nehet, který ale já nepraktikuji.

Otec přistupoval k práci vždy zodpovědně. Zájemcům o exlibris poslal vždy několik návrhů – tušových perokreseb, aby si mohli vybrat, který se jim líbí. Ovšem někdy se stalo, že zájemce všechny návrhy vrátil a přitom si z některého návrhu nechal udělat zinkografický štoček bez vědomí autora. Bohužel si otec mnohdy pro sebe nenechal ani jediný autorský tisk, takže není známo, kolik exlibris celkem vytvořil a to hlavně v době, kdy dělal kubistické linoryty.

Já jsem sbírání v poslední době hodně omezil, zvláště po zkušenostech z poslední doby, když jsem na mé poslední výměnné schůzce v Mánesu zjistil, že vlastně vůbec nemám šanci něco vyměnit za otcovi listy. Všude jsem se setkal se sdělením sběratelů, že mění pouze Kizsu za Kizsu, Jiřincovou za Jiřincovou atd.

Já si teď tisknu z otcových desek listy pro mé dobré známé s různými náměty, zejména s domovními znameními z různých měst, jako novoročenky, i když by to mohl někdo odsuzovat. Já ale cítím, že to některým příjemcům učiní také trochu radosti, jak svědčí jejich odezva ve formě novoročenek, které dostávám zpět. Jsem tedy netypickým sběratelem, který se již ani nezúčastňuje sjezdů a výměnných schůzek a jsem rád, že se mohu těšit ze svojí malé sbírky. Ale jako dlouholetý člen SSPE mám stále hezké vzpomínky z dřívějších schůzek, když jsme se již při zpátečních cestách do Plzně v kupé ve vlaku s manželi Opatrnými chlubili svými úlovkami a sdělovali si zážitky ze setkání se zajímavými a přátelskými lidmi.

Marcel VOTLUČKA

ADVENTNÍ VEČER

Ve čtvrtek 2. prosince 2004 uspořádal spolek v klubu Carpe diem v Jičínské ulici na Vinohradech mimořádně zajímavé adventní setkání, jehož motivem bylo bibliofilské vydání Bible králické z roku 1936–38. Večer připravil dr. Milan Friedl spolu s Milanem Humplíkem. Ukázky z králického vydání Bible a z textů Jana Konůpka, Karla Dyrinka, Jaroslava Picky a dr. Miloslava Novotného četli dr. Milan Friedl, Bohumil Švarc a Jiří Zapletal. Pozoruhodné bylo, že účastníci se mohli s velmi vzácnou třísvazkovou bibliofilii a originály několika jejích ilustrací osobně seznámit.

MH

ARCHA NOEMOVA JAKO TÉMA EXLIBRIS (pokračování)

Nepočítal jsem s tím, že bych psal, alespoň v dohledné době, pokračování článku „Archa Noemova jako téma exlibris“ (viz Knižní značka 4/2003), ale autor mluví a čtenáři – sběratelé mění. Ohlasy na článek byly bohaté a jak do poštovní schránky, tak i prostřednictvím osobní výměny přistálo do mé sbírky několik dalších Arch. Svědčí to o tom, že téma je u autorů i sběratelů oblíbené a také, že sběratelé (i zahraniční) si rádi čtou v Knižní značce.

Vrátím se ke zdroji informací o Arše, tentokrát k „Příběhům Mrtvého moře“, které dle Bible se současnými komentáři zpracoval Zenon Kosidovski. Liják prý trval čtyřicet dní a nocí. Déšť ustal a voda opadávala velice pomalu a ještě po sto padesáti dnech se souše neobjevila. K přistání na hoře Ararat došlo až sedmý měsíc a až v desátém měsíci vystoupily z vody vrcholky ostatních hor. Zajímavé jsou též údaje o věku Božích trosečníků. Noe zplodil své syny když mu bylo 500 let, stavěl Archu, když mu bylo 600 let a po potopě žil ještě 350 let. Z tohoto pohledu se mi jeví, že naše generace už nejsou tak odolné, jako první prototypy člověka, které stvořil Hospodin. Ale také mi už nepřípadá tak vysoký věkový průměr členů SSPE.

Ale i v současnosti se lze dozvědět něco nového. Zbytky Archy na hoře Ararat prý spatřil roku 1916 z pilotní kabiny ruský pilot Rostovskij. Ale přišla revoluce a na Archu nebyl čas. V padesátých letech prý pořídil několik leteckých snímků s Archou na Araratu Američan Greene z vrtulníku, ale po jeho náhlé smrti již nikdo snímky neviděl. Francouz Navarra našel na Araratu nějaký trám, ale metoda založená na poločas rozpadu radioaktivního uhlíku ukázala, že trám je sice starý, ale je až z doby po narození Krista. Ararat je bohužel v oblasti politicky nestabilní a velkou překážkou pro podrobný průzkum jsou i přírodní podmínky. Na ty doplatil při své výpravě i americký astronaut James Irwin, kterému se nepodařilo dojít až do míst, která chtěl prozkoumat.

Avšak v Koránu je prý uveden jiné místo zakotvení Archy a to pod horou Al Judi v pohorí Akyalya – vzdušnou čarou 32 km od Araratu. Turečtí letci zde objevili a vyfotografovali pod vrcholem hory pahorek, který má tvar lodního trupu s podélným kýlem a má prý rozměry, které odpovídají rozměrům biblické Archy. Avšak solidní vědecká expedice přímo na onom místě ještě nebyla. Pohledy do map, které hrdě neobsahují žádná bílá místa s nápisy „Hic sunt leones“, ve vás vzbuzují pocit, že jsme už všechno objevili, všude byli, dostupné informace ověřili, vše zdárně zadokumentovali, ale z výše popsaného vyplývá, že máme kolem sebe ještě řadu nepoznaných skutečností.

Výtvarníkem, který se často v exlibris zabýval Archou Noemovou je Leo Bednárik. Pro sběratele a pozorného pozorovatele je velmi zajímavé pozorovat a zkoumat jak výtvarník různými způsoby přistupuje ke stejnému tématu ve stejných i v různých časových rovinách. Nejvíce mne zaujalo neobvyklé exlibris pro M.Hagedorna

Leo Bednárik

Leo Bednárík

z roku 1976 (C3+C5, 120:158). Kraje obdélníkového formátu jsou vyplněny ornamenty z vinné révy. Z jedné strany má matrice zoubkování jaké známe z poštovních známek – zde to asi znamená vlny. Ve středu kompozice je postava muže v našaseném rouchu (Noe), obklopeného schematicky plošně nahozenými zvířaty – tygr, lev, opice, ibis, zebra, slon, býk, krokodýl, medvěd. Při pohledu na poklidnou atmosféru tohoto opusu nejsem si jist, zda jde o Archu, nebo o zobrazení rajské zahrady, ale autor ví co udělal, nakonec je tam i kus zábradlí a možné je také, že ještě nezačalo pršet!

Další Bednáríkovy listy jsou ze současnosti a mají již onen výraz plný shonu a děje, na který jsme u tohoto autora zvyklí. Klasický motiv Noea stojícího na přídi Archy a vypouštějícího havrana, zhotovil pro C.D.Bremera. Z okének Archy vykukují žirafa, zebra, antilopa, velká ptačí hlava a na palubě spatříme i hmyz – kobylku luční. (2004, C3+C5/2, 100:100). Další exlibris pro Bremera je ještě více „bednáríkovštějši“ a skládá se ze samých hlav. Vlevo uprostřed hledí k nebi sám Noe (jeho hlava je barevně odlišena) a je obklopen hlavami zvířat. Vpravo dole vidíme lodní bok Archy. (2004, C3+C5/2, 147:98). Pro mne navrhnul L.Bednárík ještě expresivnější zobrazení archy. Z hlav lidských a hlav zvířecích je sestaven jakýsi tvar lodi, který je umístěn na ploše s jemně vlnkovanou šrafurou. (2004, C3+C5/2, 145:99).

Od kolegy sběratele pana MUDr. Příbyše mi došla skvělá zásilka plná Arch Noemových vytvořených v dobách, kdy jsem ještě jako sběratel byl „na houbách“. J.Weiser v roce 1974 vytvořil Archu již usazenou na vrcholku skály, obklopenou secesně se tvářícími vlnami, ke které přilétá bílá holubice se snítkou v zobáku. Zde je Archa nejvíce podobná velké külně umístěné na plochem prámu – ale přesto potopu přežila. (Ex libris Jan Benyšek, 1974–vročil dr.Příbyš, X3, 115:59). Další český autor z této série je J.Emler. Nejedná se o exlibris, v roce chybí, ale obrázek je ukázkou typické mistrovské Emlerovy kresbičky malého formátu. S humorem nám autor představuje Archu těsně po přistání: Noe nás vítá s rukama rozpaženými a Archa za ním nám připadá jako automobil „měšťáka“, který se stěhuje na chalupu. Po žebříčku sestupuje pes, z paluby natahuje krk žirafa, kráva, koza, oslík. Na šňůře mezi stožáry se suší prádlo a mezi ním poskakuje veverka. Bílá holubice se snítkou v zobáku létá nad touto „chalupářskou“ pohodou. (L, 50:45).

Antal Fery

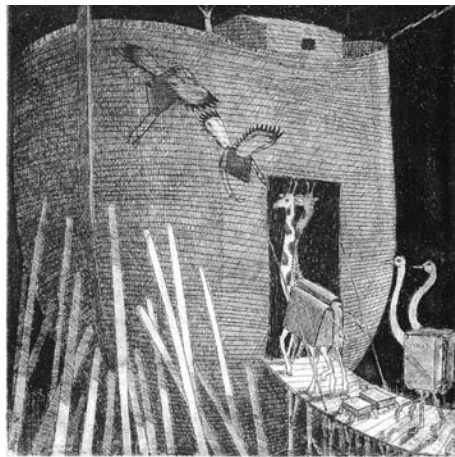
Maďar Antal Fery v roce 1960 dřevorytem vystříhl Archu pro Ciambos Ferece. Zvířata na palubě vítají holubici přilétající z iniciály C. Z domečku na palubě mává Noe a jeho klid stráží na štítu domku sedící sova (proto se asi toto exlibris dostalo k dr.Příbyšovi). (X2, 49:73). Další pěkné exlibris pro H.J.de Swarta

vytvořil pod číslem 362 autor Holg Nagy Arpád (jméno čteno z poznámek na rubu lístku). Zde je Archa zobrazena jako vor s postavenou patrovou kůlnou a je plná života. Nahý Noe stojí u soudku a nalévá si víno do hrdla, připravuje se asi na zalidňování země, jeho žena dojí krávu, na jejímž hřbetě kokrhá kohout. Poblíž nápisu Noe je na bidýlku usazena sova. Střechu též převyšuje hlava žirafy a bílá holubice se snítkou přilétá. Kachna již opustila palubu a odplouvá. Plavba brzy skončí a začne normální život na zemi (X2, 88:58).

Exlibris autora u kterého je uvedeno pouze jméno bez národnosti (prý Estonec) Edgar Valter je pro Kuido Ojamaa. Klasická loď s postaveným domem na palubě nás na první pohled zaujme zejména kouřícím komínkem, jehož kouř se potýká s paprsky slunce. Je po dešti a z paluby i z okének v bocích lodi vyhlížejí zvířata netrpělivě pevninu. Kůň, kráva, pes, ovce, kočka a kohout. Žádná zoologická zahrada, ale sedlák na moři. Oko koukající z malého okénka v lomenici domku na lodi sleduje situaci (asi P1, 120:86). Další lístek je od italského autora Filippo Bruna, který na trojúhelníkovou matici vyleptal bachratou Archu, z jejíž paluby zhlížejí slon, žirafa, medvěd, had a jakýsi ušatý tvor. Do Archy asi přišel střechou, neboť je nad ní umístěn deštník. Ale vypadá to, že už pršet přestává, na obloze jsou jen malé mráčky. (2004, C3, 55:111).

Na sjezdu v Opavě mne snad Noemova holubice přivedla k dalším Archám. Jednu jsem našel přímo v tašce, kterou obdrželi přihlášení účastníci tohoto setkání. Mimo jiné jsme totiž dostali Soupis exlibris zajímavého a osobitého italského autora Lanfranca Lanariho, kde byla reprodukována Archa, kterou vytvořil v roce 1996 pro Biblioteku Publicznou m. st. Warszawy. (C3+C5, 126:127). Do Archy zde nastupují páry zvířat, žirafy, želvy a pštrosi, ve vzduchu poletuje párek čápů. Při podrobnějším prohlížení zjistíme, že trupy oněch zvířat vždy tvoří knihy. Ano – knihovna je vlastně jakousi Archou pro knihy – to je skvělé podobenství. Jen přemýšlím kterou knihu bych přičkl žirafě, kterou želvě, kterou pštrosovi.

Další Archa mne čekala ve 49. svazku edice Biblos, kde Petr Melan pod názvem „Poselství bible“ vytvořil 10 grafických listů malého formátu na biblická témata převážně ze Starého zákona. Jeden z nich se má motiv „I vyslal Noe holubici k zemi...“ (2004, C3+C5, 120:80). Mohutná loď je již zaklíněna v kamenech na vrcholu strmé hory, dlouhá vesla visí bezmocně ve vzduchu (první z autorů, který také myslil na to, jak lo-

Lanfranco Lanari

Petr Melan

dí někde cíleně přistát – musím se autora zeptat není-li vodák!) a Noe na palubě vyhlíží holubici, která vzlétá nahoru k palubě zespodu z úrovně našich očí.

Zajímavé je exlibris belgického autora Antoona Vermeylena pro Reglinde Lattermann. (1994, X2, 97:73), které pro mne čekalo u paní Aschenbach. Zde se díváme na záď odjíždějící Archy, která vypadá spíše jako vyhlídková loď. Má spoustu oken a z nich se vyklání řada zvířecích hlav, zatím ukázněně spárovaných. Ze zádi nám mává Noe s květinou v ruce. Je zde i řada zvířat, které by ani Brehm nepoznal. Kolem poletují ptáci, ryby vyskakují z vody, zkrátka idyla. Zde evidentně spíše než o přežití se jedná o vyhlídkovou plavbu.

Zoltán Vén

Skvělý lept od maďarského autora Zoltána Vény, který vytvořil pro paní de Haas jsem s ní vyměnil. (C3, 112:143). Zde je Archa komponována téměř jako regály v malém obchodě tak, aby se vystavilo co nejvíce různého zboží. Okno vedle okna a v každém alespoň jedna hlava. Horní paluba přeplněná zvířaty a mezi nimi Noe. Téměř všichni ptáci ve vzduchu přinášejí snítky. A ve vodě kolem Archa je taky pěkně živo. Ryby, mroži, tuleni, mořský kůň velikosti skutečného koně navíc s jedním rohem, zkrátka studijní materiál na jeden večer. Těch zvířat jsem napočítal přes šedesát.

Od paní Rosemarie Aschenbach jsem poštou obdržel další opus maďarského autora Antala Feryho (zkušený tvůrce Arch) z roku 1988 . Exlibris je na jméno Klaus Jensch.

Antal Fery

Dlouhá před Archa je zaplněna čekajícími zvířaty: buvol, zebra, slon, lev, žirafa, sob, páv, srna a na přední lezoucí opice vítají přilétající holubici. Noe mává z domečku a na střeše není kohout ani sova, ale pes. Ne všechna zvířata se však vešla do Archa – na připojené pramici vidíme prase, které je z té potopy celé divoké, kozu a ovci. Před loď doprovází dvojice delfínů (1988, X2, 74:115).

Ta připojená loď vedle Archa mi objasnila možnost vyměření řady živočišných druhů. Připojené lodě s mamuty, tyranosaury a řadou dalších –saurů se zřejmě utrhly a ztroskotaly, lodě s klokany a ptakopysky se též utrhly a přistály úplně jinde.

Nahlédnutím do snáře jsem zjistil, že: „Archu viděti dle biblického popisu věští změnu v úřadě nebo v povolání, lepší kariéru a vyšší důstojenství“. Proto Vám přeji pěkné sny, ať se Vám o Arše zdá! Ale pozor, ne všem najednou – někdy to též prý může znamenat „velkou vodu“ a my na kopci žádnou loď postavenou nemáme.

ZDENĚK ŘEHÁK

DVĚ ZAJÍMAVÉ KNIHY Z WELSU

Kongres FISAE 2004 ve Welsu obohatil nejenom moji sbírku exlibris, ale i moji knihovnu. Vedle Ročenky ÖEG 2004, katalogu výstavy FISAE v Bratislavě a Welsu a katalogu z výstavy v Ankaře byly ve sjezdové tašce dvě knihy podrobně mapující rakouskou exlibrisovou tvorbu uplynulých 100 let.

Heinrich R. Scheffer: 100 let rakouského exlibris (100 Jahre österreichisches Exlibris). Vydala Rakouská exlibristická společnost a Rakouské umělecké a kulturní nakladatelství, Vídeň, 256 s.

Kniha je rozdělena do 12 kapitol, ke každé kapitole je připojen poznámkový aparát a odpovídající ilustrace.

Součástí knihy je: Soupis literatury (s. 241 – 248), Rejstřík osob (s. 249 – 254), Přehled pramenů, z nichž byly vybrány ilustrace (s. 255). Na poslední straně (bez čísla) je uveden soupis mimořádných publikací ÖEG.

Kniha je velmi dobře napsána, je doplněna bohatou faktografií a vhodnými ilustracemi, takže představuje neocenitelnou pomůcku pro sběratele zabývající se rakouským exlibris. (jako příklad některých kapitol knihy lze uvést výborně zpracovanou Vídeňskou školu, Alfreda Cossmanna a mědirytec, současné exlibris atd.)

Autorova vizitka: Heinrich R. Scheffer, nar. 1942, původním povoláním chemik je nadšeným sběratelem grafiky, autorem řady článků, organizátorem výstav a od r. 2000 předsedou Rakouské exlibristické společnosti.

Claudia Karolyi – Alexandra Smetana: Povstání a idyla. Exlibris rakouských umělkyní 1900 – 1945. (Aufbruch und Idylle. Exlibris österreichischer Künstlerinnen 1900 – 1945), (vyd. Rakouská exlibristická společnost a Rakouské umělecké a kulturní nakladatelství, Vídeň 2004, 224 s.).

Exlibristická literatura věnovala až dosud velmi málo pozornosti umělecké tvorbě žen. Proto autorky zvolily slovníkovou formu, která má být základem pro příští zpracování tohoto tématu. Podat informace o šedesáti vybraných umělkyních, o jejich životě, výstavách a díle bylo jistě nelehkým úkolem. Mnohé ženy absolvovaly soukromé umělecké školy, o jejichž činnosti se nezachovaly žádné podklady, řada umělkyní zanechala tvůrčí činnosti z rodinných důvodů, po roce 1938 zmizely stopy po umělkyních, které emigrovaly nebo z etnických důvodů byly deportovány či zavražděny.

Kniha je rozdělena do dvou částí. V té první „Povstání a idyla“ (s. 11 – 40) se dr. Karolyiová zabývá všemi problémy žen v daném časovém úseku, otázkami sociálními, třídními, národnostními a nevyhýbá se ani dramatickým událostem v Rakousku po roce 1938.

Autorkami druhé části „Exlibris rakouských umělkyní. Katalog a biografie“ jsou Alexandra Smetana a Claudia Karolyi. V této části je abecedně seřazeno šedesát umělkyní, u každé jsou uvedena životopisná data a ukázka tvorby. Citace pramenů jsou v 1. a 2. části uváděny ve sloupci vedle textu.

Jestliže jsme si někdy mysleli, že máme jakési znalosti o rakouském exlibris, pak tato kniha nám dokazuje jak velkou byla naše neznalost a kolik umělkyní uniklo naší pozornosti. Kniha je doplněna seznamem zkratk, rejstříkem osob, seznamem vlastníků, přehledem pramenů, z nichž byly vybrány ilustrace a soupisem mimořádných publikací ÖEG (s. 216 – 224), takže se stává hodnotným pramenem informací o přínosu žen tvorbě exlibris v Rakousku.

PhDr. Ivo PROKOP

S. Fladžiková

HLOHOVEC 2005

A máme tu vyhlášení nové mezinárodní dětské soutěže ze Slovenska. Námětem exlibris má být „Můj nejúžasnější zážitek“. Vypsána je ve čtyřech kategoriích, a to jednak pro návrhy, jednak na původní exlibris žáků základních škol a základních škol uměleckých. Věkové omezení je 12 až 15 roků a uzávěrka 30. dubna 2005.

Máte-li v dosahu výtvarně nadané děti, upozorněte je na to. Exlibris mají být zasílána na adresu: EX LIBRIS AD PERSONAM HLOHOVEC, Námestie sv. Michala 3, 920 01 Hlohovec. Na ní je možno si vyžádat podrobné podmínky; dáme je i na naše internetové stránky a na požádání je zašle též podepsaný. (Připojujeme jedno vítězné exlibris z loňského roku, kdy námětem byl “Cirkus”.)

Josef CHALUPSKÝ

PAPEŽ JULIUS II.

Byla to trochu zvláštní soutěž - způsobem vyhlášení i námětem. Dozvěděli jsme se o ní zcela nahodile z italského letáku přiloženého k jednomu číslu L'Ex Libris Italiano". A téma volně přizpůsobeno znělo jako „Papež Julius II a jeho doba“. Byl totiž v té době vrcholící renesance známým podporovatelem umění a zakladatelem knihovny. Umělci nebyli povinni se soustředit jen na jeho osobu, ale mohli si vybrat z plejády slavných umělců té doby či z jejich děl. Soutěž vyhlásilo s drobným zpožděním kulturní oddělení radnice v italském přímořském městečku Albissola Marina k pětistému výročí nastoupení jmenovaného na papežský stolec. Stalo se tak v roce 1503 a Julius II. na něm setrval do roku 1513. Rozeslali jsme podmínky v

češtině našim výtvarníkům a zprávu o soutěži dali na mezinárodní stránky. Snad to mělo kladný vliv.

Účast 128 výtvarníků z 34 zemí (!) není totiž špatná. Přitom Italů je jen 32, takže tento počet neovlivnili právě oni. Pro zajímavost, jak se šíří informace, na druhém místě za Italy jsou neobvykle hojní Maďaři (11) a za nimi Argentinci (10). Ostatní pod počet deset. Od nás svá exlibris poslali výtvarníci tři, a to (podle abecedy): Stanislav Kulda z Náchoda, Antonín Odehnal z Brna a Miroslav Pošvic z Prahy. První cenu získal Vladislav Kvartalny z Běloruska, druhou Calisto Gritti z Itálie a třetí Marius Liugaila z Litvy. Uděleno bylo ještě 21 čestných uznání.

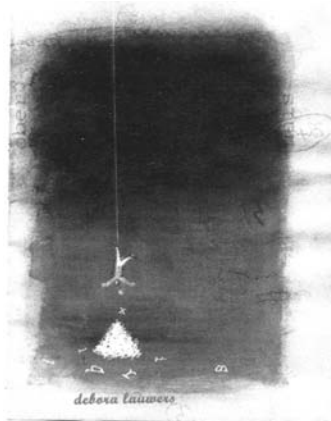
Přes zdánlivě skromně působící okolnosti byl o výsledcích vydán výborně vybavený katalog s několika články v italštině i angličtině. Jak o osobě oslavence, tak o historii exlibris. Přikládáme ukázkou vítězného exlibris. Jch

V. Kvartalny

SOUTĚŽ CGD

Ať si o tom myslíme, co chceme, technický pokrok nelze zadržet. Stále častěji se začíná ve světě objevovat tvorba exlibris vytvořená počítačovou technikou. Mezinárodně dříve označovanou zkratkou CAD neboli „computer aided design“ a nyní moderněji jako CGD čili „computer generated design“. Samozřejmě. Výsledky jsou zcela odlišné od klasických grafických technik. Kde je jejich propracovanost a sofistikovanost? Již z mnohé odradí. Navíc hlavně v začátcích z lístků pořízených touto novou technikou přímo vyzářovala snáz, se kterou někdo posbíral na internetu obrázky neznámého původu, (včetně nahých slečen, to trvá) a pospojoval je a poslepoval do jakéhosi grafického obrázku, v našem případě do podoby exlibris. Prostě, laciná nepůvodnost. Nicméně nyní je zřejmé, že i zde bude vše jen otázkou umělcova nadání, výtvarného citu a poctivosti. I takto lze vytvořit krásné lístky, které nepostrádají svou hodnotu.

D. Lauwers

Asi jsme u nás byli jedni z prvních, ne-li vůbec první, kdo uspořádali mezinárodní přehlídku této tvorby OPAVA 2000. A o dva roky později na podporu tvorby touto technikou vy-psala v roce 2002 FISAE první mezinárodní soutěž! Vzbudila velkou pozornost a přilákala značnou účast 350 umělců ze 34 zemí! Početná pořadatelská skupina zahrnovala členy pocházející z různých států, a propagace soutěže v místech, odkud pocházeli, byla znatelná. Ovlivnila zřetelně počty účastníků z jednotlivých národů. Výtvarníků z Turecka, kde působí Hasip Pektaş, se zúčastnilo rovných 100. Z Belgie (Luc van den Briele) celých 50. Za nimi Čína (!) s 27 umělci, Srbsko a Černá Hora (Rastko Čirić) 25, Španělsko (Francesc Orenes) 27 a z vždy početné Argentiny 19.

G. Goegebuuer

V seznamu zúčastněných je od nás uveden také slušný počet umělců a umělkyní, celkem deset. Přesně totožnou účast měli výtvarníci z Polska, Ruska a Ukrajiny. Od nás se zúčastnili (podle abecedy): Milena Blašková, Vladimír Hadomský, Zbigniew Kaleta, Lukáš Nedvěd, Milena Nedvěďová, Marie Šechtlová, Bohuslav Šír, Karel Tichý, Dušan Urbaník a Michal Wein. První cenu získala Debora Lauwers z Belgie, druhou Natálie Lamanová z Ruska a třetí Kim Brusten opět z Belgie. Byly uděleny další ceny a 18 čestných uznání. Jméno našich výtvarníků mezi nimi není. Lístky jsou výrazněji barevné a tak jako ukázkou jsem zvolil exlibris, kde potlačením barevnosti nezastře jeho celkový dojem.

Navnaděná úspěchem soutěže, vypsala právě v době sepsávání této informace FISAE soutěž druhou. Má uzávěrku 1. prosince 2005. Také nyní jsme obratem rozeslali našim výtvarníkům orientovaným k CGD přeložené podmínky. Rádi tak učiníme na požádání i dalším zájemcům.

Josef CHALUPSKÝ

LUBOMÍR NETUŠIL – blahopřání k šedesátinám

(* 24. 2. 1945 v Pardubicích)

Velká řada grafik, obrazů, plastik, exlibris, knižních úprav, výstav výtvarného umění, žáků výtvarného oboru Pedagogické fakulty Univerzity v Hradci Králové a v neposlední řadě jeho sbírka grafiky a exlibris nesou pečeť osobnosti letošního šedesátiníka mgr. Lubomíra Netušila. K jeho jubileu a ve spolupráci s ním jsem sestavil soupis jím vytvořených exlibris. Přejeme hodně zdraví a mnoho dalších výtvarných počinů.

ZDENĚK ŘEHÁK

Za redakci se připojujeme k blahopřání. Soupis je zatím k dispozici zájemcům v archivu spolku, je možné ho také samozřejmě zaslat mailem. ZN

Termíny pražských prezentačních aukcí v hotelu Balkán:

8. 2., 8. 3., 12. 4., 10. 5. 2005
vždy v 19 hodin.

RŮZNÉ POHLEDY NA EROTIKU

V minulém roce se v královéhradecké Galerii „erotika v umění, vědě a historii“ z fondů badatele, publicisty a zasvěceného sběratele doc. PhDr. et PaedDr. Kamila Janiše, CSc působícího na Pedagogické fakultě univerzity v Hradci Králové. Doc. Janiš po léta shromažďuje vše podstatné týkající se sexuálního života, soustavně sleduje tuto problematiku, takže se stal znalcem historie sexuální výchovy, která byla nosným tématem jeho habilitační práce. K problematice sexuality vytvořil sbírku obsahující nejenom věcné doklady, ale i prameny literární, hudební, dramatické, přičemž neopominul ani výtvarné umění, především pak drobnou grafiku.

Výstava ukázala, jak sexualita procházela dějinami lidské společnosti od šerého dávnověku přes různá období a společenské formace až do dnešních dnů, přihlíží k jejímu vývoji na území českého státu a připomíná návštěvníkům osobu velkého sběratele „zakázaných knih“, erotických exlibris a příslušné literatury Karla Jaromíra Obrátla, jehož dílo Kryptadie patří ke stěžejním pramenům ke studiu sexuality v Čechách a na Moravě. Rovněž byly vystaveny texty ze současné edice Pedagogické fakulty v Hradci Králové, např. Kapitoly z lidské sexuality, pomůcky pro studenty a učitele sexuální výchovy, doklady ze symposia o sexuální výchově, včetně obecně vydávané literatury. Zajímavým exponátem byl kachel s nevěstkou pocházející z královéhradeckého středověkého nálezu. Rovněž expozice výtvarných děl byla zajímavou, volné grafiky, lepty Petry Česnokové (Mužská gradace, Ženská gradace), drobná grafika, novoročenky a početný soubor exlibris, dokumentující určitý vývoj: námět byl zpočátku připomínán zdrženlivě, majitel nebyl uveden nebo byly uvedeny pouze iniciály jeho jména, později pak bylo zřetelně uvedeno jméno majitele. Podobně tomu bylo i u tvůrců těchto listů, kteří zpočátku své listy nesignovali, později však je podepisovali, označovali opusovými čísly a zařazovali listy s erotickými náměty do svých soupisů, vedle listů s ostatními náměty. To téma prostoupilo napříč exlibristickým spektrem a zalíbilo se mnohým sběratelům a tvůrcům. Připomeňme námátkou několik jmen tvůrců: Karel Beneš, František

Peterka, Antonín Odehnal, Vladimír Suchánek, Frank Ivo van Damme, Gerard Gaudaen, Anatolij Kalašnikov, Italo Zetti – a sběratelů Bedřich Beneš Buchlovan, Karel Hejný, Karel Jaromír Obrátil, Gordon Smith, MUDr. Gernot Blum, MUDr. Ivan Kuhn, Wilhelm Wiszkoczil, MUDr. Axel Leier...

Tato exlibris jsou obrazem své doby – zdobná secese, realistické pojetí, moderní zjednodušená kompozice blížící se k ornamentu až po geometrické obrazce skrývající akty žen. Listy se objevují v různých grafických technikách, záleží na oblíbě grafika a zájmu sběratele. Nalezneme zde postavy osamocených aktů mužů i žen, partnerské dvojice bisexuální i heterosexuální, muže objímajícího mořskou pannu, sestavy tří Grácií i početnějších skupin, včetně vypůjčených motivů z pohádek (Sněhurka a sedm trpaslíků). Je zde zachycen celý postup milování, jenž začíná objetím, milostnou předehrou, přechází k aktu a jeho vyvrcholení. Na těchto listech nechybí ani autoerotika, mnohdy jejich námětem jsou úsměvné situace, kdy znalce umění zkoumajícího erotický obraz se snaží odlákat dívčí akt vycházející ze skříně nebo kdy malíř hledí na krásnou modelku a přitom maluje abstraktní obraz. Někdy pohlavní styk supluje tiskařský stroj, nechybějí faunovské scenérie, objevuje se jemný náznak dívčího poprsí v květu, nechybí ani realistické znázornění pohlavních orgánů. I volba prostředí je zajímavou: příroda, louka plná květů, dominanty měst, bytový interiér, lékařská ordinace, knihovna, kancelář, antický chrám, často je nápaditě využíván odraz v zrcadle nebo vodní hladině, postavy jsou doprovázeny zvířaty divokými i domácími nebo ptáky – třeba labutí (viz Houra, M.: Leda s labutí. Sborník, Prostějov 2003).

Výstava měla dobrý ohlas v tisku a těšila se zasloužené pozornosti veřejnosti. Na dernisáži měl doc. Janiš, autor sbírky, možnost vyprávět o získaných poznacích i o zajímavých příhodách. Výstava inspirovala svými náměty další grafiky a sběratele.

Ing. JIŘÍ SOUKUP

VYMĚNÍM NEBO KOUPÍM exlibris a drobnou grafiku od F. Bílka a V. Preissiga. MUDr. Jan Reban, Horní 117, 37341 Hluboká n. Vlt. Tel. 723 802 889, e-mail: jreban@iol.cz

NEJBLIŽŠÍ VÝMĚNNÉ PŘÍLEŽITOSTI V ZAHRANIČÍ

Sdělujeme, že v prvním pololetí se uskuteční v blízkém zahraničí několik sběratelských setkání, na nichž bude dobrá příležitost k výměně exlibris a k seznámení se zkušenými sběrateli. Podle kalendáře první sjezd pořádají belgičtí sběratelé v Sint-Niklaas v den naší valné hromady 19. března. Následující bude valná hromada a sjezd německé společnosti DEG v Norimberku v pátek 29. a v sobotu 30. dubna. Sjezdy DEG patří k těm nejlépe organizovaným a co do výměny nejbohatším událostem v exlibristické Evropě. Tento sjezd bude na okraji centra Norimberku v Muzeu německých železnic a organizátoři pro jednodenní návštěvníky stanovili poplatek 25 EUR. Vzhledem k přijatelné vzdálenosti a dobrým zkušenostem z loňské návštěvy kongresu FISAE ve Welsu je výbor připraven v případě zájmu zorganizovat společný jednodenní zájezd.

Později, 28. května se sejdou švýcarští sběratelé na jednodenním setkání v Baselu a ve dnech 3. – 5. června bude v prostředí mohutného křižáckého hradu v polském Malborku tradiční Bienale s reprezentativní mezinárodní výstavou.

Nejnovější a postupně doplňované informace najdete na naší webové stránce www.natur.cuni.cz/el/, nebo o ně napište výboru spolku. MH

VÝSTAVA ALOISE MORAVCE V ŘÍČANECH

Muzeum Říčany ve spolupráci s několika členy SSPE pořádají od 3. února do 3. dubna 2005 výstavu grafik, obrazů a příležitostných tisků s názvem Hospodářské práce v malířské tvorbě Aloise Moravce. Výstava byla zahájena 2. února v 17 hodin a o Moravcově díle promluvil dr. Milan Friedl. Adresa muzea je Rýdlova 14, Říčany, informace jsou také na webovém stránce www.ricany.cz/muzeum. MH

OMLUVA A PODĚKOVÁNÍ

V čísle 3/2004 Knižní značky došlo ke dvěma nepříjemným chybám.

V článku doc. S. Vencla o M. Ebner von Eschenbach bylo zkomoleno její jméno (jak upozorňuje S. Vencel – za nechvalně známého kapitána Exnera).

V článku doc. Chalupského „Případ Josefa Lhoty“ pak krácením vypadla část věty. Josef Lhota byl tedy sice odsouzen po válce za kolaboraci, avšak zavinění smrti dělníka mu nebylo prokázáno. Věřím, že tyto chyby neměly vliv na celkové vyznění dvou výborných článků a omlouvám se za nepozornost.

Zároveň bych chtěl poděkovat všem autorům za spolupráci v posledních třech letech a čtenářům KZ za shovívavost. Za pomoc při korektuře časopisu nemohu bohužel již poděkovat dr. Ivo Prokopovi – nezbývá než mu tíše vzdát úctu. Z. NĚMEC

SJEZD SSPE A XI. TRIENÁLE CHRUDIM

Přípravný výbor sjezdu SSPE pro rok 2005 všem členům sděluje, že sjezd SSPE se bude konat v Chrudimi současně se zahájením XI. Trienále exlibris - přehlídky současné tvorby exlibris za období let 2003 - 2005, které pořádá Kabinet exlibris Památníku národního písemnictví, ve dnech 15. a 16. října 2005 u příležitosti oslav 950. výročí první zmínky o městě Chrudimi pod záštitou starosty města Chrudimi a hejtmana Pardubického kraje.

Přihlášky s bližšími informacemi budou přiloženy ke Knižní Značce 1/2005.

Rezervujte si, prosím, tento termín pro náš sjezd!

PŘIHLÁŠKY OD AUTORŮ k účasti na XI. Trienále přijímá do konce února 2005 Kabinet exlibris PNP v Chrudimi, Široká 85, tel. 469 620 688.

INFORMACE O ČLENSKÉM PŘÍSPĚVKU NA ROK 2005

Do tohoto posledního čísla Knižní značky ročníku 2004 je vložena poštovní poukázka A na zaplacení členského příspěvku na rok 2005. Výše příspěvku je stejná jako tomu bylo v roce minulém tzn.:

- pro členy z České republiky 500,- Kč
- pro členy starší 80 let udržovací příspěvek 50,- Kč
- pro členy ze Slovenské republiky s příplatkem na náklady poštovního 600,- Kč
- pro zahraniční členy s příplatkem na náklady poštovního 1000,- Kč.

Termín pro úhradu členského příspěvku je 30. duben 2005.

Prosíme, abyste při vyplňování poukázek uvedli do rubriky V (variabilní) symbol své pětimístné evidenční číslo (je uvedeno na členské legitimaci a na štítku na přebalu zásilky Knižní značky). K evidenčnímu číslu připojte ne šestém místě číslovku 1.

Členské příspěvky můžete rovněž uhradit převodem ze svého bankovního účtu ve prospěch běžného účtu SSPE číslo 87951/0300. Výbor spolku

VÝSTAVA MARINY RICHTEROVÉ

1.VNK daňová, s.r.o. v prosinci připravila pro přátele a známé opět čtvrtletní výstavu (potvrá do konce února) tentokrát jde o práce Mariny Richterové. Samolibě konstatujeme, že domácí amatérské prostředí kanceláří bylo poctěno souborem nejvyšší kvality, který by jistě byl ozdobou renomovaných galerií. Komorní výstava shromažďuje především drobné práce autorky a dává tak možnost určitého shrnutí vývoje za delší období její tvorby. Dva „Hamletovské“ soubory v různých technikách umožňují ocenit suverenitu zvládnutí jak litografie, tak škrábané litografie, hovořit o hlubotiscích by zde bylo nošením dříví do lesa – vystaveny jsou totiž např. i její známé Shakespearovské sonety. Téměř sedmdesát prací jen znovu dokumentuje mimořádný umělecký projev na naší grafické scéně. (Za zesnulého dr. Prokopa se tedy musím – viz KZ č. 4/2003 – zeptat znovu i já – kdopak v Hollaru ji nemá rád, že ještě není jeho členkou?) . Zájemci o shlédnutí výstavy si mohou předem domluvit návštěvu – tel. 274782152 – Dobročovická 4, Praha 10.

ZDENĚK NĚMEC

NIZOZEMSKÉ EXLIBRIS

V době od 1. do 25. února se bude v Galerii Evropského domu v Plzni (nám. Republiky 12) konat výstava Nizozemské exlibris, kterou společně pořádá Studijní a vědecká knihovna v Plzni a náš spolek. Je to již třetí společná výstava, která představuje knižní značku různých evropských regionů. Pořadatelství významné krajské instituce dává dobré možnosti k propagaci výstavy i SSPE v krajském tisku a rozhlasu.

Na výstavě je ucelená a reprezentativní kolekce asi 150 prací 34 holandských umělců od třicátých let do konce 2. století. Exponáty jsou ze sbírky M. Humplíka, který z nich připravil také prezentaci na CD-ROM a využil ji pro přednášku v Praze v prosinci loňského roku a přednese ji znovu v Pardubicích ve čtvrtek 17. února v 18 hodin v kavárně Evropa.

MH

VLADIMÍR TESAŘ - obrazy, kresby, grafika

Výstava V. Tesaře bude otevřena od 16. března do 31. května 2005 v Nové výstavní síni v Chrudimi (úterý - pátek 10 - 13, o víkendu 14 - 17 hod.).

KE SBORNÍKU SSPE 2004

Z velmi milého dopisu **dr. Josefa Beneše** vyjímáme:

„Jsem velice potěšen tím, že spolek je schopný v těchto pro spolky nevýhodných časech vydat dílo tak krásně vybavené, že je vlastně bibliofilským dílem ke cti a slávě sběratelů exlibris jako oboru kultury podceňovaného či nedoceňovaného, jakoby malý formát nutně znamenal i malý význam z hlediska jak umění, tak zájmové činnosti sběratelské. Dovedu si představit úctyhodné úsilí všech těch, co se na tvorbě sborníku podíleli a tím přispěli nejen ke cti a slávě spolku, ale i zhodnocení exlibrisové tvorby jako součásti české grafiky a tedy i reprezentace české kultury, v níž hraje grafika svou vysokou úroveň významnou roli i v mezinárodním měřítku. Sleduji soustavně výstavy grafiky v Galerii Hollar a jsem rád, že se v tvorbě našich významných grafiků objevují i exlibris, která odjakživa do grafické tvorby patřila a patří. Tvorba exlibris prokazuje, že malý formát nemusí znamenat malé umění, že rozměry nerozhodují o tom, co je významným přínosem umění a co nás v zahraničí může reprezentovat a přispívat ke kultivaci a humanizaci člověka. Byl bych rád, kdyby se podařilo získávat do řad sběratelů i mladé lidi ve větším rozsahu, aby tato aktivita nebyla jen sférou seniorů, kteří nesou z předválečných dob štafetu tohoto skromného, ale opravdovostí a vztahem k umění pořád významného oboru.“

ZAJÍMAVÁ VÝSTAVA V ČESKÉM MUZEU HUDBY:

„DOBŘÁ POHODA ČESKÉ HUDBY ANEB DRA DESI- DERA VIDĚNÍ A PROROC- TVÍ O HUDBĚ“

17. 12. 2004 – květen 2005

Výstava uspořádaná k 70. výročí úmrtí malíře a kreslíře Hugo Boettingera (1880–1934), jehož kresby jsou výstižnou ilustrací i osobitou reflexí hudebního a kulturního života první třetiny 20. století. Na stovkách kreseb a maleb zachytil vážně i nevážně, s obdivem i s ostnem karikaturisty přední hudebníky, především své blízké přátele – Františka Ondříčka, Vítězslava Nováka, Václava Talicha, a členy Českého kvarteta. Mnoha kresbami vyjádřil svůj obdiv a přátelství Josefu Sukovi, jehož výročí úmrtí chce výstava také připomenout. Obrazky často známé pouze z reprodukcí, nebyly déle než 50 let představeny veřejnosti v originále a pro výstavu byly soustředěny nejen ze sbírek Národního muzea a dalších muzeí a galerií, ale také ze soukromých.“ Výstavu můžete navštívit v nově otevřeném Českém muzeu hudby v Karmelitské ul. 2/4, 118 00 Praha 1 od 10.00–18.00 hod. (mimo úterý).
Mak, KNM5

Oldřich Kulháněk v Hollaru

K umělcovým 65. narozeninám pořádá od 9. 2. do 6. 3. Galerie Hollar výstavu jeho grafik.

SDĚLENÍ VÝBORU SSPE:

Dosavadní odpovědný redaktor Knižní Značky pan PhDr.Zdeněk Němec se z pracovních důvodů vzdal od ročníku 2005 své funkce. Výbor SSPE mu děkuje za dosavadní vykonanou obětavou práci v této náročné funkci.

Současně zvolil na své schůzi dne 13.ledna 2005 podle čl.4.2. Stanov SSPE novým odpovědným redaktorem pana Ing.Jana Langhammera,Csc. a do funkce členů redakčního kolegia schválil pány Ing.Ivana Boháče,Ing.Milana Humplíka, doc.RNDR.Josefa Chalupského, JUDr.Mgr.Vratislava Jandu a PhDr.Zdeňka Němce, kteří se ujmou svých funkcí od počátku ročníku 2005.

Pro informaci členů SSPE uveřejňujeme abecední seznam dosud vydaných **Slovníkových listů**. Jednotlivé chybějící listy je možné objednat a následně zakoupit (5Kč za ks) na valné hromadě či sjezdu. Na duben 2005 pak připravujeme k prodeji kompletní soubory těchto listů v pořadači spolu s anglickým resumé.

M. Aleš	J. Kábrt	K. Němec
J. Baruch	J. Kaiser	K. Oberthor
F. Bílek	I. Kantůrková	J. Paroubek
F. Bílkovský	L. J. Kašpar	F. Peterka
H. Boettinger	K. Kinský	V. Pokorný
H. Bochořáková	J. Klápště	V. Preissig
C. Bouda	B. Knobloch	P. Rolčík
J. Boudová	P. Kotík	K. Svolinský
S. Bouška	E. Kotrba	P. Šimon
P. Dillinger	B. Krátký	K. Špillar
J. Dobrovolský	H. Krawcec	O. Štáfl
A. Doležal	B. Krs	K. Štika
V. Fiala	S. Kulháněk	J. Šváb
M. Florian	K. Kuneš	J. Švengsbír
S. Hlinovský	K. Langer	K. Toman
J. Hodek	J. Liesler	E. Tomanová
F. Hora	A. Macková	Toyen
J. Hořánek	R. Michal	J. Uiberlay
M. Houra	E. Milén	V. Vávra
A. Hrabal	K. Minář	L. Vlodek
O. Janeček	Z. Mlčoch	J. Votlučka
M. Janků	A. Moravec	K. Votlučka
J. Jaška	F. Mracký	J. Votruba
L. Jiřincová		Z. M. Zenger

BULTERIÉR V GRAFICE ZVĚČNĚNÝ *alias „pes libris“*

Přítel Josef Dudek je znamenitý grafik. Námětem jeho děl bývají krasavice, a – jak jméno navozuje – dudci, jakož i jiná ptačí havěť. Přemluvit ho na „bulíka“ by se mohlo zdát být nepřekonatelným úkolem. Překážkou v cestě za vlastní knižní značkou s daným námětem byla také dlouhá řada českých i zahraničních obdivovatelů jeho díla, kteří si ex libris objednali před námi.

Asi jsme i některé přeskočili, protože letos v dubnu za námi Josef přišel a celé dopoledne jsme věnovali porážení dobré stovky fotografií, z nichž si vybral několik, které podle jeho názoru zobrazovaly charakteristické znaky „modelu“, zejména stavbu těla, osvalení a výraz. Josef odcházel nejen s foty, ale především vjemy a zážitky o chování a temperamentu fenky její autoritě i naitivě, dynamice i majestátu, neb se přeci jen jedná o zvíře budící respekt. To vše na obrázku je. Podstavec spočívá na nohách z rarášků, ale i studených ryb, které si už nehrají; ptáček s chocholkou připomíná Dudka a hlavně znázorňuje buličí dračí povahu...

Josef Dudek

Jak taková grafika – v tomto případě lept a mezzotinta vlastně vzniká? Poctivou mnohátýdenní prací. Jak nám Josef vysvětlil, na jejím počátku je kresba jako idea, kterou grafik zlehounce v obrysech vyryje do měděné destičky, jejíž přední leštěná strana se pokryje asfaltovým krytem. Recept na složení tohoto krytu má každý grafik své, utajované, a tvoří jej včelí vosk rozředěný v nitroředidle a syrský práškový asfalt. Vyrytá kresba se zaleptá chloridem železitým a udělá se zkušební otisk. Poté se destička umyje ředidlem, které odstraní asfalt, nakrytje znovu a začnou se rýt details od těch nejhlubších – na konečné grafice nejtmaších. Tisíce drobných teček zhotovených jehlou, kdy lupa je nezbytným pomocníkem. Jenom na bříšku fenky jsou na obrázku tři různé hloubky rytí, které se musí zvlášť zaleptat a tím vzniknou různé odstíny šedé. Destička na podstavci se jménem vlastníka ex libris je zhotovena technikou zvanou mezzotinta, kdy plocha se nejprve nazrní a ruletou (válečkem o průměru 8 mm se zoubky) se dírkuje v holém kovu. Hladítkem – tlustou jehlou s kuličkou se vyhladí bílá místa (zde písmo) do tmavé plochy. Okraj grafiky, fazeta, se zbrousí pilníkem a brouskem. Na vyrytou desku je dále zapotřebí nanést hlubotiskové barvy, které Josef nejraději nanáší, přehlazuje i vytírá rukou. Poté přichází na řadu papír Excudit, který se natrhá podle pravítka a na 24 hodin navlhčí, aby nabobtnal a byl houbovitý. Po tisku se grafiky nechají uschnout a nakonec je grafik podepíše, případně očísluje. Není pravda, že číslo jedna je nejkvalitnější, první by mělo být stejně kvalitní jako to poslední. Záhadná písmena EA označují autorský tisk – může to být až 10 % z nákladu. Netiskne-li si grafik celý náklad sám, mohou tyto autorské otisky posloužit jako vzor pro tiskaře.

Od momentu předání hotového díla objednateli zahajuje toto svou samostatnou pouť. Stává se předmětem aukcí, vášnivých výměn s ostatními sběrateli grafických lístků, ale především potěšení jejího vlastníka. Apropos, zarámovaný obrázek nad psím pelíškem už visí!

PhDr. I. VORÁČKOVÁ FORSTOVÁ

INHALT:

Artikel:

Dr. Karel ŽIŽKOVSKÝ: Rosen für Olga Čechová
Zum Lebensjubiläum der berühmten tschechischen Autorin

Dr. Vratislav JANDA, Präsident der SSPE: PhDr. Ivo Prokop, 1928 - 2004
Zum Ableben unseres Ehrenpräsidenten

Doz. PhDr. Slavomír VENCL: Akad. Maler Bronislav Malý (2. Teil)
Ein Interview, in dem auch die Bewertung der grafischen Gestaltung der Publikationen der Gesellschaft zur Geltung kommt und die Entwürfe zur zukünftiger Publikationen Verbesserung auch auf diesem Gebiet der Tätigkeit der Gesellschaft vorgelegt werden

Zdeněk ØEHÁK: Die Arche Noah's als Thema der Exlibrissammlung
Author beschreibt die Entstehung seiner Sammlung mit diesem biblischen Thema
(2. Vorsetzung des Artikels)

Publikationen:

+ PhDr. Ivo PROKOP, CSc.: Zwei interessante Bücher aus Wels
Besprechung der beiden Veröffentlichungen der ÖEG

Informationen:

Einladung zur Hauptversammlung Tschechischen Exlibris Gesellschaft am 19. 3. 2005 in Prag

Ausstellungen:

Marina Richter, Oldřich Kulhánek, Alois Moravec, Vladimír Tesař, H. Boettinger

Seznam příloh Knižní značky č. 4/2004:

Slovníkové listy: Přemysl Rolčík, Sigismund Bouška, Hanka Krawcec, Karel Štika;
složenka na úhradu členského příspěvku.

